

**ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ
у Кіровоградській області**

ПОВІДОМЛЕННЯ

**Соціально-економічне становище Кіровоградської області
за січень–жовтень 2015 року**

Промисловість

У жовтні 2015р. порівняно з попереднім місяцем та жовтнем 2014р. індекс промислової продукції становив відповідно 132,4% та 89,9%, за підсумками 10 місяців 2015р. – 80,4%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** у січні–жовтні 2015р. порівняно з січнем–жовтнем 2014р. обсяги виробництва продукції збільшилися на 4,7%, у т.ч. у добуванні каменю, піску та глини – на 25,4%. Водночас обсяги продукції у добуванні руд кольорових металів зменшилися на 2,7%.

На підприємствах **переробної промисловості** у січні–жовтні 2015р. порівняно з січнем–жовтнем 2014р. індекс промислової продукції становив 73,7%.

У *виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів* випуск промислової продукції порівняно з січнем–жовтнем 2014р. зменшився на 40,6%, у т.ч. у виробництві олії та тваринних жирів – на 47,6%, хліба, хлібобулочних і борошняних виробів – на 32,9%, інших харчових продуктів – на 29,8%, м'яса та м'ясних продуктів – на 12,9%, продуктів борошномельно-круп'яної промисловості – на 12,5%, молочних продуктів – на 1,2%.

У січні–жовтні 2015р. порівняно з січнем–жовтнем 2014р. спостерігалось скорочення виробництва олії соняшникової нерафінованої та її фракцій на 299,5 тис.т, олії соняшникової та її фракцій, рафінованої – на 20,2 тис.т, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 5776 т, круп – на 3504 т, олії соєвої нерафінованої та її фракцій – на 3074 т, виробів кондитерських цукрових, що не містять какао, – на 2469 т, виробів ковбасних – на 1294 т, м'яса великої рогатої худоби свіжого чи охолодженого – на 1156 т, кормів готових для тварин, що утримують на фермах, крім борошна та гранул із люцерни, – на 966 т, печива солодкого і вафель – на 694 т, виробів здобних (булочок підвищеної калорійності, листкових, рулетів з маком, рогаликів тощо) – на 452 т, м'яса свиней свіжого чи охолодженого – на 366 т, м'яса великої рогатої худоби замороженого – на 260 т, напоїв безалкогольних – на 255 тис.дал, м'яса свиней замороженого – на 167 т, субпродуктів харчових великої рогатої худоби, свиней, баранів, овець, кіз, коней, інших тварин родини конячих, свіжих чи охолоджених – на 138 т, сирів жирних – на 53 т, тортів – на 36 т.

Водночас зросло виробництво борошна на 879 т, горіхів, арахісу та насіння, смажених, солених чи приготованих в інший спосіб – на 403 т.

У *текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів* приріст виробництва продукції становив 2,1%, у т.ч. у виробництві одягу – 3,5%.

У *виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності* у січні–жовтні 2015р. випуск промислової

продукції зріс на 12,4%, у т.ч. у лісопильному та стругальному виробництві – на 22,4%.

У *машинобудуванні* випуск промислової продукції у січні–жовтні 2015р. порівняно з січнем–жовтнем 2014р. зріс на 9,5%, у т.ч. у виробництві інших машин і устаткування спеціального призначення – у 10 разів, машин та устаткування для сільського та лісового господарства – на 37,9%, електродвигунів, генераторів, трансформаторів, електророзподільчої та контрольної апаратури – на 5,4%.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції індекс промислової продукції у січні–жовтні 2015р. становив 96,4%, металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 92,8%, у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 92,3%.

У **виробництві, передачі та розподіленні електроенергії** індекс промислової продукції у січні–жовтні 2015р. становив 87,8%.

Сільське господарство

У січні–жовтні 2015р. індекс обсягу сільськогосподарського виробництва порівняно з січнем–жовтнем 2014р. склав 95,7%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 92,3%, у господарствах населення – 101,5%.

Рослинництво. За січень–жовтень 2015р. індекс обсягу виробництва продукції рослинництва порівняно з відповідним періодом 2014р. склав 95,2%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 91,9%, у господарствах населення – 103,3%.

Станом на 1 листопада п.р. господарствами всіх категорій зернові та зернобобові культури (включаючи кукурудзу) скошено й обмолочено на площі 771,9 тис.га, що складає 95% площі посіву зернових культур (включаючи кукурудзу), посіяних під урожай 2015р. (торік – 94,7% таких площ). Із зібраної площі одержано 3140,5 тис.т зерна (у початково оприбуткованій вазі), що на 5,5% менше ніж на 1 листопада 2014р., у т.ч. сільськогосподарськими підприємствами намолочено 2485,8 тис.т (на 7,3% менше), господарствами населення – 654,7 тис.т (на 2% більше).

Найбільші намолоти зерна одержано сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) Олександрійського (255,2 тис.т), Новоукраїнського (214,3 тис.т) та Знам'янського (213,9 тис.т) районів.

У загальному валовому зборі зернових і зернобобових культур виробництво озимих культур становить 44,2% (1387 тис.т), що менше на 0,8% ніж на 1 листопада 2014р., пшениці озимої – 1145,6 тис.т (на 6,7% більше), ячменю озимого – 239,8 тис.т (на 25,4% менше).

Усіма категоріями господарств на початок листопада п.р. кукурудзу на зерно зібрано та обмолочено з площі 289 тис.га (на 88,6% посівних площ), що на 12,6% менше ніж торік, із зібраної площі одержано 1501,4 тис.т зерна (у початково оприбуткованій вазі), що на 8,8% менше ніж на 1 листопада 2014р., при середній врожайності 52 ц з 1 га (торік – 49,8 ц з 1 га). Аграрними підприємствами одержано 1146,9 тис.т зерна кукурудзи (на 12,9% менше ніж торік) при середній врожайності 53,4 ц з 1 га (торік – 51,7 ц з 1 га), господарствами населення – 354,5 тис.т (на 7,7% більше) при середній врожайності 47,9 ц з 1 га (торік – 43,4 ц з 1 га).

Господарствами всіх категорій отримано 1167,6 тис.т насіння соняшнику (у початково оприбуткованій вазі), що на 0,9% більше ніж на початок листопада 2014р., за рахунок зростання площ його збирання на 0,8% (535,2 тис.га). Торішні обсяги врожаю соняшнику перевищено у 9 районах області.

Найбільший врожай насіння соняшнику зібрано сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) Олександрійського (81,8 тис.т), Кіровоградського (66,7 тис.т), Бобринецького (56,3 тис.т), Устинівського (55,8 тис.т), Новоукраїнського (54,9 тис.т), Долинського (54,1 тис.т) та Петрівського (52,1 тис.т) районів.

Порівняно з початком листопада 2014р. загальне виробництво цукрових буряків для промислової переробки (265,4 тис.т) зменшилося в 1,6 раза, насамперед за рахунок зменшення площі збирання в 1,5 раза (або на 4,5 тис.га), при середній врожайності 325 ц з 1 га (торік – 346 ц з 1 га).

Ріпак (озимий і ярий) зібрано на площі 23,4 тис.га, що складає 98,7% площ, посіяних під урожай 2015р., його валовий збір становив 50,4 тис.т, що у 2,2 раза менше ніж торік, а середня врожайність – 21,6 ц з 1 га (торік – 22,5 ц з 1 га). Сою зібрано на площі 170,8 тис.га (на 15,4% більше, ніж на початок листопада 2014р.), що складає 97% площ, посіяних під урожай 2015р. Її виробництво становить 285,3 тис.т (на 24,9% більше) при середній врожайності 16,7 ц з 1 га (торік – 15,4 ц з 1 га).

Господарствами всіх категорій накопано 525,3 тис.т картоплі, що на 3,2% менше ніж на 1 листопада 2014р., це обумовлено зменшенням середньої врожайності з 135 ц до 131 ц з 1 га. Виробництво овочів відкритого ґрунту (230,9 тис.т) зменшилося на 1,2% за рахунок зменшення середньої врожайності на 3,5%.

Загальне виробництво плодоягідної продукції (28,5 тис.т) зросло порівняно з початком листопада 2014р. в 1,5 раза за рахунок збільшення середньої врожайності з 1 га площі насаджень у плодоносному віці на 30,4 ц.

Господарствами населення одержано 99,9% обсягу виробництва картоплі, 97,7% – плодів та ягід та 96,9% – овочів.

Під урожай 2016р. озимі на зерно та зелений корм, включаючи ріпак, аграрними підприємствами (крім малих) посіяно на площі 294,3 тис.га, що на 20,1% менше ніж на 1 листопада 2014р., у т.ч. зернові на зерно – 257 тис.га (на 21,4% менше), ріпак озимий на зерно – 32,2 тис.га (на 17,7% менше).

Станом на 1 листопада п.р. під посіви озимини внесено 122,1 тис.ц мінеральних добрив (у поживних речовинах) і 30,2 тис.т органічних добрив. У розрахунку на 1 га посівної площі було внесено 41,5 кг мінеральних та 0,1 т органічних добрив.

Тваринництво. У січні–жовтні п.р. індекс обсягу виробництва продукції тваринництва порівняно з відповідним періодом 2014р. становив 98,4%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 99,8%, у господарствах населення – 98%.

Виробництво м'яса господарствами усіх категорій у січні–жовтні 2015р. склало 57,9 тис.т та порівняно з січнем–жовтнем 2014р. зменшилося на 0,5 тис.т або на 0,9%. У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка свиней становила 82,6% (у січні–жовтні 2014р. – 76,8%), великої рогатої худоби – 14,6% (18,3%), птиці всіх видів – 2,5% (4,5%).

У січні–жовтні 2015р. обсяг вирощування худоби та птиці сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) становив 18,1 тис.т, що на 4,2% більше ніж у січні–жовтні 2014р., у т.ч. великої рогатої худоби – 2,9 тис.т (на 1,5% більше), свиней – 15 тис.т (на 5,5% більше), птиці – 0,1 тис.т (в 1,7 рази менше). Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі збільшилися на 6,9%, свиней – зменшилися на 4,4% і становили відповідно 508 г та 392 г. Співвідношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій становило 108,3% (у січні–жовтні 2014р. – 98,6%).

Обсяги виробництва м'яса (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі) у січні–жовтні 2015р. збільшилися порівняно з січнем–жовтнем 2014р. у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 6 районів, а саме: Знам'янського (в 1,5 рази), Маловисківського (на 15,4%) та Новоукраїнського (на 13,2%) районів.

У січні–жовтні п.р. загальне виробництво молока порівняно з відповідним періодом 2014р. зменшилося на 3,9% і склало 281,7 тис.т, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 2,9% (43,1 тис.т), господарствах населення – на 4,1% (238,6 тис.т).

Виробництво молока збільшилося в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 5 районів області, значно: Світловодського (на 25,6%) та Ульяновського (на 17,4%) районів.

Порівняно з січнем–жовтнем 2014р. в аграрних підприємствах (крім малих) середній надій молока від однієї корови, що була в наявності на початок 2015р., збільшився на 169 кг (на 3,9%) і становив 4460 кг. Значно вища середньообласного рівня продуктивність корів у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) Новгородківського (5810 кг), Олександрійського (5664 кг), Олександрівського (5333 кг), найнижча – Компаніївського (1613 кг) та Устинівського (1756 кг) районів.

Загальне виробництво яєць від птиці всіх видів у січні–жовтні 2015р. порівняно з січнем–жовтнем 2014р. збільшилося на 1,7% і склало 456,2 млн.шт., у т.ч. в господарствах населення – на 5,8% (365,9 млн.шт.), сільськогосподарських підприємствах – зменшилося на 11,9% (90,3 млн.шт.). Несучість курей–несучок в аграрних підприємствах (крім малих) у січні–жовтні 2015р. склала 250 яєць проти 247 – у січні–жовтні 2014р. Виробництвом яєць займалися сільськогосподарські підприємства (крім малих) 9 районів області.

Загальна чисельність поголів'я великої рогатої худоби становила 117 тис. голів (на 7,7% менше ніж на 1 листопада 2014р.), у т.ч. корів – 60,5 тис. голів (на 5,6% менше), свиней – 263,6 тис. голів (на 0,3% менше), овець та кіз – 48,6 тис. голів (на 8,5% менше), птиці – 5885,8 тис. голів (на 4,8% більше).

Порівняно з показниками на 1 листопада 2014р. в аграрних підприємствах (крім малих) зменшилася чисельність поголів'я великої рогатої худоби на 0,5%, у т.ч. корів – на 0,4%, овець та кіз – на 13,4%, птиці – на 13,6%, водночас чисельність поголів'я свиней збільшилася на 8,6%.

На початок листопада 2015р. населенням утримувалося 76,3% загальної чисельності великої рогатої худоби (на 1 листопада 2014р. – 78,1%), у т.ч. корів – 83,3% (84,2%), свиней – 46,2% (50,5%), овець і кіз – 87,9% (87,2%), птиці всіх видів – 95,4% (94,4%).

Станом на 1 листопада 2015р. в аграрних підприємствах (крім малих), що займалися тваринництвом було в наявності кормів усіх видів 70,5 тис.т

корм.од, що на 5% менше ніж на 1 листопада 2014р., у т.ч. концентрованих – 27,3 тис.т корм.од (на 0,4% більше). У розрахунку на одну умовну голову великої худоби припадало по 10,1 ц корм.од кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 3,9 ц корм.од (на 1 листопада 2014р. відповідно 11 ц та 4 ц корм.од).

За січень–жовтень 2015р. аграрними підприємствами (крім малих) отримано дотацій на продукцію тваринництва, яка реалізована переробним підприємствам, на суму 153,6 тис.грн., у т.ч. за худобу – 2,9 тис.грн., за молоко – 150,7 тис.грн.

Реалізація сільськогосподарської продукції. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої продукції за січень–жовтень п.р. порівняно з відповідним періодом 2014р. збільшився в 1,6 раза, у т.ч. продукції рослинництва – в 1,7 раза, продукції тваринництва – на 0,6%.

Порівняно з січнем–жовтнем 2014р. загальні обсяги продажу худоби та птиці збільшили аграрні підприємства (крім малих) 7 районів, з них значно – Олександрівського та Онуфріївського районів.

Продаж молока та молочних продуктів збільшили сільськогосподарські підприємства (крім малих) 6 районів, з них суттєво – Олександрівського, Світловодського та Ульяновського районів.

Продаж яєць збільшили підприємства Петрівського та Ульяновського районів із 6 районів області, які займалися реалізацією яєць.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) за всіма напрямками реалізації за січень–жовтень 2015р. порівняно з відповідним періодом 2014р. зросли в 1,7 раза, у т.ч. продукції рослинництва – в 1,8 раза, тваринництва – на 35,5%.

Наявність зерна та насіння соняшнику. Станом на 1 листопада 2015р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур було в наявності 2075 тис.т зерна (на 20,6% більше ніж на 1 листопада 2014р.), у т.ч. 774,6 тис.т пшениці, 147,6 тис.т ячменю, 1089,6 тис.т кукурудзи, 1,2 тис.т жита. Безпосередньо у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) зберігалось 1328,4 тис.т зерна (на 18,4% більше), у т.ч. 506,9 тис.т пшениці, 137 тис.т ячменю, 631,3 тис.т кукурудзи, 0,9 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 746,6 тис.т зерна (на 24,8% більше), у т.ч. зернозберігаючі – 684,8 тис.т (на 34,7% більше).

Запаси насіння соняшнику становили 736,9 тис.т (на 8,2% більше ніж на 1 листопада 2014р.), з них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 477,3 тис.т (на 7% більше), на підприємствах, що здійснюють його зберігання та переробку, – 259,6 тис.т (на 10,5% більше).

Будівництво

За січень–жовтень 2015р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 448,4 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–жовтні 2015р. порівняно з відповідним періодом 2014р. становив 92,4%.

За характером будівництва обсяги робіт розподілились наступним чином: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння – 71,2% загального обсягу, решта – з капітального та поточного ремонту (17,7% та 11,1% відповідно).

За січень–вересень 2015р. в області прийнято в експлуатацію 53 тис.м² загальної площі житла. Переважну частину (97,3%) загального обсягу житла прийнято в експлуатацію в одноквартирних будинках, 2,7% – у будинках із двома й більше квартирами.

Загальна площа прийнятого в експлуатацію житла за січень–вересень 2015р. порівняно з відповідним періодом попереднього року збільшилася в 1,5 раза.

Обсяги прийнятого житла зросли в містах Олександрії (у 2,3 раза), Кіровограді (в 1,6 раза), Світловодську (на 39%) та 9 районах області, з них найбільше – Ульяновському (у 4,9 раза), Олександрівському (у 4,7 раза), Кіровоградському (у 2 рази), Новоархангельському (в 1,7 раза) та Світловодському (в 1,5 раза) районах.

За січень–вересень 2015р. прийнято в експлуатацію 452 квартири. Середній розмір квартири становить 117,3 м² загальної площі, при цьому в міських поселеннях – 113,1 м², у сільській місцевості – 131,3 м² загальної площі.

Крім цього, прийнято в експлуатацію дачні та садові будинки загальною площею 0,3 тис.м², що на 24,3% більше ніж за січень–вересень 2014р.

Серед інших об'єктів соціальної сфери прийнято в експлуатацію медичний центр на 30 відвідувань за зміну у м.Кіровограді, дошкільний заклад на 13 місць у с.Веселівка та автомобільний кінотеатр на 30 авто в с.Соколівське Кіровоградського району.

За січень–вересень 2015р. завершено будівництво й прийнято в експлуатацію ряд виробничих об'єктів і потужностей, серед яких гідроелектростанції потужністю 0,26 тис.кВт, лінії електропередачі протяжністю 2,15 км, волоконно-оптичні лінії зв'язку – 3,4 км, місцеві трубопроводи для транспортування газу – 12,07 км, місцеві водопровідні мережі – 0,35 км, місцеві каналізаційні мережі – 1,21 км, склади, адміністративні будівлі, магазини, кафе, їдальня, церкви, гаражі, котельні, станція біологічного очищення стічних вод, берегоукріплювальні споруди та інші.

Прийнято в експлуатацію також будівлі для потреб сільського господарства, зокрема тваринницький комплекс по вирощуванню і відгодівлі свиней на 12 тис. голів, приміщення для великої рогатої худоби – на 250 скот. місць, зерносклади механізовані – на 51,4 тис.т, комплексні пункти по переробці та зберіганню насіння – на 40,3 тис.т та зернофуражні сховища – на 0,2 тис.т одночасного зберігання, зерноочисні та зерноочисно-сушильні пункти – на 86,1 тис.т, плівочні теплиці – на 22,8 тис.м², навіс для зберігання мінеральних добрив – на 120 т та інші.

Транспорт та зв'язок

У січні–жовтні 2015р. підприємствами транспорту перевезено вантажів на 0,1% менше ніж у січні–жовтні 2014р., вантажооборот зріс на 8%.

Залізницею у січні–жовтні п.р. перевезено 5221,3 тис.т вантажів, що на 3,8% менше ніж у січні–жовтні 2014р. Зменшилося відправлення основних номенклатурних груп вантажів: кам'яного вугілля (на 92,9%), брухту чорних металів (на 30,5%), нафти і нафтопродуктів (на 25,3%), лісових вантажів (на 9,1%), будівельних матеріалів (на 1,3%). Разом з цим збільшилося

відправлення хімічного і мінерального добрива на 52,7% та зерна і продуктів перемолю (на 3,1%). Вантажооборот залізничного транспорту у січні–жовтні 2015р. склав 23931,6 млн.ткм, що на 8% більше ніж у січні–жовтні 2014р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–жовтні 2015р. перевезено 3316,6 тис.т вантажів, що на 6,5% більше січня–жовтня 2014р., вантажооборот збільшився на 7,8% і становив 594,5 млн.ткм.

Перевезення пасажирів всіма видами транспорту у січні–жовтні 2015р. порівняно з відповідним періодом минулого року збільшилося на 9,1%, пасажирооборот зменшився на 1,6%.

Серед міст і районів області наростили обсяги перевезень пасажирів 10 територій, пасажирооборот – 5 територій, знизили ці показники 12 та 17 територій відповідно.

На автомобільних шляхах та дорогах області скоєно 305 дорожньо-транспортних пригод, що на 1,7% більше ніж у січні–жовтні 2014р., внаслідок чого поранено 362 особи, що на 2% більше ніж у січні–жовтні 2014р., та загинуло 80 осіб, що залишилося на рівні відповідного періоду минулого року.

За січень–вересень 2015р. підприємствами операторами, провайдерами телекомунікацій та поштового зв'язку **реалізовано послуг зв'язку** на суму 615,1 млн.грн., що на 26,7% більше ніж у січні–вересні 2014р.

Найбільша частка доходів отримана від реалізації послуг мобільного (68,7%), телефонного міського (10%), комп'ютерного (8,1%) та поштового (7,8%) зв'язку.

Обсяг реалізації послуг пошти та зв'язку населенню за січень–вересень 2015р. склав 441,3 млн.грн., що на 26% більше ніж у відповідному періоді минулого року. Частка доходів від надання послуг пошти та зв'язку населенню в їх загальному обсязі склала 71,7% проти 73,1% у січні–вересні 2014р.

Зовнішньоекономічна діяльність

За січень–вересень 2015р. обсяг експорту товарів склав 305,7 млн.дол. США, імпорту – 79,5 млн.дол. Порівняно з січнем–вереснем 2014р. експорт скоротився на 52,6%, імпорт – на 52%. Позитивне сальдо становило 226,2 млн.дол. (за січень–вересень 2014р. – 478,9 млн.дол.).

На формування позитивного сальдо вплинули окремі товарні групи: жири та олії тваринного або рослинного походження (104,3 млн.дол.), зернові культури (56,7 млн.дол.), залишки і відходи харчової промисловості (45,5 млн.дол.), механічні машини (20 млн.дол.).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 3,85 (за січень–вересень 2014р. – 3,89).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами 108 країн світу.

У цілому область експортувала товари до 94 країн світу.

Обсяг експорту товарів до країн ЄС становив 66,9 млн.дол., або 21,9% від загального обсягу експорту, та зменшився порівняно із січнем–вереснем 2014р. на 51,6%.

Серед найбільших партнерів-країн ЄС зросли експортні поставки до Португалії, Румунії, Чехії, Німеччини, серед інших країн – до Кореї, Республіки, Сирійської Арабської Республіки, Туреччини, Ізраїлю, Об'єднаних Арабських Еміратів. Водночас зменшилися поставки до Ірану, Ісламської

Республіки, Польщі, Індії, Китаю, Іспанії, Саудівської Аравії, Єгипту, Нідерландів, Російської Федерації.

Найсуттєвіші експортні поставки здійснювались до Російської Федерації – 11,9% від загального обсягу експорту (механічні машини, мінеральні продукти), Білорусі – 11,1% (залишки і відходи харчової промисловості), Туреччини – 9,1% (жири та олії тваринного або рослинного походження, залишки і відходи харчової промисловості), Індії – 8% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Єгипту – 6,8% (зернові культури, жири та олії тваринного або рослинного походження), Китаю – 6,5% (жири та олії тваринного або рослинного походження).

За січень–вересень 2015р. з області було експортовано жирів та олій тваринного або рослинного походження на суму 105,9 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 66,2 млн.дол., готових харчових продуктів – на 51,5 млн.дол., машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання – на 42,6 млн.дол.

Імпорт товарів здійснювався з 66 країн-партнерів. Імпорт товарів із країн ЄС становив 33 млн.дол., або 41,5% від загального обсягу, та зменшився проти січня–вересня 2014р. на 57,5%.

Імпортні поставки порівняно з січнем–вереснем 2014р. зросли з Болгарії, Великої Британії, скоротилися – з Малайзії, Індонезії, Білорусі, Німеччини.

Найбільші надходження здійснювались з Російської Федерації – 16,9% загального обсягу імпорту (палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки, недорогоцінні метали та вироби з них, полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них), США – 15,5% (засоби наземного транспорту, крім залізничного), Німеччини – 12,9% (механічні машини, недорогоцінні метали та вироби з них), Туреччини – 8,9% (недорогоцінні метали та вироби з них, механічні машини, продукти рослинного походження), Франції – 6,3% (засоби наземного транспорту, крім залізничного, полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них).

За січень–вересень 2015р. в область надійшло механічних машин на суму 21,4 млн.дол., засобів наземного транспорту, крім залізничного, – на 13,8 млн.дол., мінеральних продуктів, недорогоцінних металів та виробів з них – по 7,3 млн.дол., полімерних матеріалів, пластмаси та виробів з них – на 5,5 млн.дол., текстильних матеріалів та текстильних виробів – на 5,2 млн.дол.

Підприємства та організації області у січні–вересні 2015р. здійснювали зовнішньоторговельні операції послугами з партнерами 82 країн світу.

Обсяг експортних операцій з країнами Європейського Союзу порівняно з січнем–вереснем 2014р. зменшився на 30,2% і становив 3,3 млн.дол. (16,6% загального обсягу експорту області). Імпорт послуг з цих країн зменшився на 17% і склав 12,1 млн.дол. (63,4% загального обсягу імпорту області).

Найбільшим споживачем послуг були США (76,7% загального обсягу експорту послуг). Основними країнами-імпортерами послуг були Німеччина (24,3% загального обсягу імпорту послуг), США (24,2%), Велика Британія (23,7%), Кіпр (9,1%).

Обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу), унесених в економіку області з початку інвестування, станом на 1 жовтня 2015р. склав 67,1 млн.дол. США., що на 18,2% менше обсягів інвестицій на початок 2015р., та в розрахунку на одну особу населення склав 68,6 дол. З країн ЄС

унесено 47,7 млн.дол. інвестицій (71,1% загального обсягу акціонерного капіталу), з інших країн світу – 19,4 млн.дол. (28,9%).

У січні–вересні 2015р. в економіку області іноземними інвесторами унесено 0,8 млн.дол. прямих інвестицій (акціонерного капіталу). Зменшення капіталу за цей період становить 15,7 млн.дол., у тому числі за рахунок вилучення капіталу – 5,4 млн.дол., курсової різниці – 10,1 млн.дол.

Інвестиції надійшли з 36 країн світу, з них 17 – країни Європейського Союзу. До четвірки основних країн-інвесторів, на які припадає 82,2% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Велика Британія – 19,2 млн.дол., Нідерланди – 15,2 млн.дол., Російська Федерація – 10,5 млн.дол. та Кіпр – 10,2 млн.дол.

Найбільші обсяги інвестицій зосереджені на підприємствах промисловості – 43,2 млн.дол. (64,4% загального обсягу), оптової та роздрібної торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 5,3 млн.дол. (7,9%), організаціях, що здійснюють діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 5 млн.дол. (7,4%), операції з нерухомим майном – 4,9 млн.дол. (7,3%), та підприємствах транспорту, складського господарства, пошти та кур'єрської діяльності – 3,5 млн.дол. (5,3%).

Заборгованість підприємств області за кредитами та позиками, торговими кредитами та іншими зобов'язаннями (борговими інструментами) перед прямими іноземними інвесторами на 1 жовтня 2015р. становила 14,6 млн.дол.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу та боргових інструментів) на 1 жовтня 2015р. становив 81,7 млн.дол.

Обсяг прямих інвестицій (акціонерного капіталу) з області в економіку країн світу на 1 жовтня 2015р. склав 5,1 тис.дол. і був спрямований в інші країни світу. Зменшення обсягу прямих інвестицій на 84,4 тис.дол. відбулося переважно за рахунок вилучення капіталу. Загальний обсяг прямих інвестицій (акціонерний капітал та боргові інструменти), вкладених підприємствами області в економіку країн світу, також склав 5,1 тис.дол.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібної торгівлі (включаючи роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–жовтень 2015р. становив 17369,2 млн.грн., що на 13,9% менше обсягу січня–жовтня 2014р.

Обсяг роздрібною товарообороту підприємств, що здійснювали діяльність з роздрібною торгівлі за січень–жовтень 2015р. склав 6918 млн.грн., що у порівнянних цінах на 20,8% менше обсягу січня–жовтня 2014р.

Обсяг роздрібною товарообороту за жовтень 2015р. склав 824,1 млн.грн., порівняно з жовтнем 2014р. – зменшився на 12,6%, з вереснем 2015р. – збільшився на 5,6%.

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін в області у жовтні 2015р. порівняно з вереснем 2015р. становив 99%, з початку року – 137,9% (по Україні – 98,7% та 139,5% відповідно).

Суттєвим фактором, що вплинув на показник інфляції у жовтні, було сезонне зниження цін на газ, що використовується для індивідуального

опалення або комплексного споживання. У цілому за рахунок цього фактору природний газ подешевшав на 34,3%. У той же час на 42,8% підвищились тарифи на опалення. Загалом це призвело до зниження цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 12%.

На споживчому ринку у жовтні 2015р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 2%. Найбільше (на 12,7–9,4%) подорожчали сало, яйця та цукор. На 7,4–1,3% зросли ціни на овочі, оливкову олію, фрукти, молоко, продукти переробки зернових, інші продукти харчування, масло, сметану, кондитерські вироби з борошна. Водночас на 3,1–0,2% знизилися ціни на свинину, соняшникову олію, воду питну, яловичину, рис, каву, чай, рибу та продукти з риби, макаронні вироби.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби знизились на 0,6%, у т.ч. тютюнові вироби – на 0,8%, алкогольні напої – на 0,1%.

Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 0,7%, насамперед спричинено підвищенням цін на амбулаторні послуги на 1,2%. Крім того на 0,9% зросли ціни на фармацевтичну продукцію.

Зниження цін на транспорт у цілому на 0,5% пов'язано зі здешевленням автомобілів на 1,2%, а також палива та мастил – на 0,7%.

Ціни у сфері зв'язку зросли на 1,8%, головним чином за рахунок підвищення абонентної плати за користування телефоном на 14,7%.

Послуги освіти подорожчали на 0,9% у т.ч. плата за навчання в закладах середньої освіти – на 2,6% та дошкільних закладах – на 0,8%.

Доходи населення

За січень–вересень 2015р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників (по підприємствах, установах, організаціях та їхніх відокремлених підрозділах із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 3115 грн., що на 13,2% вище відповідного показника 2014 року.

В економіці області залишається значною диференціація рівня оплати праці серед видів економічної діяльності. Найвищий рівень оплати праці спостерігався у працівників підприємств транспорту, складського господарства, фінансової та страхової діяльності, добувної промисловості і розробленні кар'єрів, де заробітна плата працівників перевищила середній показник по області в 1,4–1,6 рази.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у поштової та кур'єрській діяльності, сферах тимчасового розміщення й організації харчування, творчості, мистецтва та розваг, операцій з нерухомим майном, адміністративного та допоміжного обслуговування, функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, освіті, сільському господарстві, будівництві, сфері наукових досліджень та розробок. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах діяльності до середнього по області становило 53,7%–97,8%.

У січні–вересні 2015р. порівняно з січнем–вереснем 2014р. спостерігалось зменшення **реальної заробітної плати найманих працівників** на 24,6% (у січні–вересні 2014р. порівняно з січнем–вереснем 2013р. – на 1,9%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-

підприємців) впродовж січня–вересня 2015р. збільшилася на 5,4% і на 1 жовтня 2015р. становила 36 млн.грн.

Обсяг невиплаченої заробітної плати на 1 жовтня 2015р. становив 5,6% фонду оплати праці, нарахованого за вересень 2015р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств упродовж січня–вересня 2015р. збільшилася на 4,2 млн.грн. (на 63,3%) і на 1 жовтня 2015р. становила 10,9 млн.грн. або 30,2% загальної суми боргу по області.

Упродовж січня–вересня 2015р. кількість працівників, перед якими є борги з виплати заробітної плати, збільшилася на 30,8% і на 1 жовтня 2015р. становила 2,5 тис. осіб або 1,4% середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому по 4,3 тис.грн., що в 1,2 раза більше розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівнику за вересень 2015р.

Заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок бюджетних коштів на 1 жовтня 2015р. становила 2,7 тис.грн.

Сума заробітної плати, не виплаченої працівникам підприємств-банкрутів, упродовж січня–вересня 2015р. збільшилася на 2,7% і на 1 жовтня 2015р. становила 25,1 млн.грн. Серед міст та районів найбільша питома вага боргу цих підприємств припадала на м.Олександрію (75,9%).

На підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність у 2012–2014рр. (економічно неактивні), заборгованість із виплати заробітної плати на 1 жовтня 2015р. відсутня.

У січні–вересні 2015р. за **субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії** звернулося 140209 домогосподарств, з них у міській місцевості – 100839, сільській – 39370 домогосподарств.

Призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 115287 домогосподарствам, що становило 82,2% загальної кількості сімей, які звернулися за наданням субсидій, з них у міській місцевості – 81128 домогосподарствам, сільській місцевості – 34159 домогосподарствам.

Загальна сума призначених місячних субсидій у січні–вересні 2015р. склала 36666,6 тис.грн., при цьому в міській місцевості – 26248,3 тис.грн., сільській місцевості – 10418,3 тис.грн. Середній розмір призначеної місячної субсидії на одну сім'ю у вересні 2015р. становив 258,2 грн. (у серпні 2015р. – 282,2 грн.).

Організаціям, що надавали послуги, у січні–вересні 2015р. нараховано коштів у сумі 155589,9 тис.грн., перераховано – 128645 тис.грн. (103% суми отриманих населенням субсидій).

У вересні 2015р. отримали субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 25% загальної кількості домогосподарств області.

За призначенням **субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** у січні–вересні 2015р. звернулося 39221 домогосподарство, у т.ч. в міській місцевості – 14323, сільській – 24898 домогосподарств.

Призначено субсидії 31272 домогосподарствам (79,7% з числа тих, які звернулися), у т.ч. 11904 домогосподарствам у міській місцевості

та 19368 домогосподарствам у сільській місцевості. Загальна сума призначених субсидій готівкою становила 41968,7 тис.грн., у міській місцевості цей показник склав 17201,6 тис.грн., сільській – 24767,1 тис.грн.

Середній розмір призначеної субсидії готівкою на одне домогосподарство у вересні 2015р. становив 1370,7 грн. (у серпні 2015р. – 1435,4 грн.).

Субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні–вересні 2015р. отримали 14419 домогосподарств на суму 19282,2 тис.грн. Заборгованість бюджетів із виплати субсидій населенню готівкою на 1 жовтня 2015р. становила 28585,2 тис.грн.

У січні–вересні 2015р. населенню нараховано плату за житлово-комунальні послуги в сумі 538,1 млн.грн. Сплачено, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 559,5 млн.грн., що становило 104% нарахованих до сплати сум.

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг станом на 1 жовтня 2015р. склала 99,9 млн.грн., термін якої у вересні становив 1,7 місяця.

У вересні 2015р. мали борг за 3 місяці та більше: за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 25,9% власників особових рахунків, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 22,4%, вивезення побутових відходів – 15,3%, централізоване водопостачання та водовідведення – 11,2%.

Населенням області у вересні 2015р. сплачено за спожиту електроенергію 25,4 млн.грн. Заборгованість населення з оплати електроенергії на кінець вересня 2015р. становила 11,6 млн.грн.

Ринок праці

За даними обласної служби зайнятості на обліку цієї установи на кінець жовтня 2015р. перебувало 16,1 тис. безробітних громадян області, що на 0,2% менше ніж на кінець вересня. Допомогу по безробіттю отримували 69,2% осіб, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області на кінець жовтня 2015р. склав 2,74% населення працездатного віку.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості, на кінець жовтня 2015р. становила 1 тис. місць.

Навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) на кінець жовтня 2015р. становило 17 осіб проти 16 осіб на кінець вересня.

За сприяння державної служби зайнятості в жовтні 2015р. працевлаштовано 1,4 тис. осіб.

Серед зареєстрованих безробітних, що отримали роботу в жовтні п.р., 41,3% становили жінки, 31,2% – молодь у віці до 35 років.

Частка працевлаштованих осіб порівняно з вереснем 2015р. збільшилася на 1,1 в.п. і в жовтні становила 7,6% громадян, які мали статус безробітного в цьому місяці. Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю в жовтні 2015р., становила 11,3 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 1205 грн., що дорівнює 87,5% законодавчо встановленого розміру мінімальної заробітної плати.

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення області на 1 жовтня 2015р., за оцінкою, становила 975,7 тис. осіб.

За січень–вересень 2015р. чисельність населення скоротилася на 4840 осіб. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного скорочення (4912 осіб). Водночас міграційний приріст населення склав 72 особи.

Порівняно з січнем–вереснем 2014р. обсяг природного скорочення збільшився на 679 осіб (на 16%) або з 5,8 до 6,7 особи у розрахунку на 1000 наявного населення.

Порівняно з січнем–вереснем 2014р. зменшилась кількість новонароджених – на 793 дитини (на 9,9%).

Рівень народжуваності знизився з 10,9 особи у розрахунку на 1000 наявного населення у січні–вересні 2014р. до 9,9 особи – у січні–вересні 2015р.

За січень–вересень 2015р. зареєстровано 12162 померлі особи. Рівень смертності становив 16,6 особи на 1000 наявного населення (у відповідному періоді 2014р. – 16,7 особи).

У віці до 1 року померло 63 дитини. Рівень смертності дітей у віці до 1 року зменшився з 9,8 померлих на 1000 живонароджених у січні–вересні 2014р. до 8,2 – у січні–вересні 2015р.

За результатами міграційних процесів, що відбулись за дев'ять місяців 2015р. склався **міграційний приріст** населення, який становив 0,1 особи у розрахунку на 1000 наявного населення (у відповідному періоді 2014р. міграційне скорочення населення – 0,64 особи).

Порівняно з січнем–вереснем 2014р. збільшилась кількість осіб, які зареєстрували постійне місце проживання в області (на 0,6%), кількість вибулих скоротилась (на 4,2%).

Криміногенна ситуація

За повідомленням прокуратури області протягом січня–жовтня 2015р. обліковано 15235 кримінальних правопорушень (на 7% більше ніж у січні–жовтні 2014р.), з числа яких 14964 – виявлено органами внутрішніх справ, 230 – органами прокуратури, 65 – органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, та 22 – органами безпеки.

Із загальної кількості зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів тяжкі та особливо тяжкі склали 36,4%.

У загальній кількості злочинів 71,8% становили злочини проти власності, 10,3% – злочини проти життя та здоров'я особи, 3,3% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 2,6% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 2,5% – злочини проти громадського порядку та моральності, 2,2% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 1,9% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 1,6% – злочини проти правосуддя.

Протягом січня–жовтня 2015р. обліковано 63 умисних тяжких тілесних ушкодження (на 19,2% менше ніж у січні–жовтні 2014р.), 44 очевидні умисні

вбивства і замаху на вбивство та 8 зґвалтувань і замахів на зґвалтування (відповідно на 26,7% та 27,3% менше ніж у січні–жовтні 2014р.).

Порівняно із січнем–жовтнем 2014р. кількість випадків хабарництва (30) зменшилася на 25%, шахрайств (1017) – на 5,7%, проте кількість випадків грабежів (443), розбоїв (70) та крадіжок (8861) збільшилася відповідно в 1,6, 1,5 та 1,2 рази.

Правоохоронними органами за цей період виявлено 24 особи, які скоїли злочини у складі 6 організованих груп (злочинних організацій); закінчено 6 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–жовтень 2015р. становила 10806 осіб (на 1,6% менше ніж у січні–жовтні 2014р.), з числа яких 4407 – жінки, 1129 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 86 – неповнолітні та 57 – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (73,3%) від крадіжок та шахрайств – відповідно 7051 та 866 осіб, серед яких 40,6% – жінки (3217 осіб).

У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 159 осіб, з яких 35 осіб (22%) загинуло.

Усього внаслідок злочинних діянь загинула 141 особа, з яких 12,8% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 46,1% – вбито.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 3145 осіб, з них 355 – жінки, 203 – неповнолітні особи. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 30,8% раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких більше ніж кожний другий мав незняту або непогашену судимість, 15,1% знаходились у стані алкогольного сп'яніння, 13,7% вчинили злочин у групі. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 57%, безробітних – 21,9%.